

BULETIN INFORMATIV
AL CONGRESULUI AUTORITĂȚILOR LOCALE
DIN MOLDOVA // E-NEWSLETTER | SEPTEMBRIE 2026

Congresul
Autorităților Locale
din Moldova
www.calm.md

DEMERSUL CALM PRIVIND APROPIEREA APL DE UE S-A MATERIALIZAT – LA CHIȘINĂU A AVUT LOC PRIMA REUNIUNE A COMITETULUI CONSULTATIV COMUN REPUBLICA MOLDOVA ȘI COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

În cadrul **primei reuniuni a Comitetului Consultativ Comun dintre Republica Moldova și Comitetul European al Regiunilor (CoR), eveniment ce s-a desfășurat la Chișinău și care** marchează un pas important în consolidarea cooperării interinstituționale și în sprijinirea parcursului european al Republicii Moldova, a fost adoptată o **Declarație Comună**, care stabilește principiile și direcțiile de colaborare pentru perioada următoare.

Declarația subliniază recunoașterea eforturilor depuse de instituțiile europene și cele din Republica Moldova, de către Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) și Asociația Comunelor din România (ACoR), în promovarea dialogului și cooperării la nivel politic și instituțional. Membrii Comitetului Consultativ Comun reafirmă angajamentul față de extinderea Uniunii Europene și sprijinul pentru implicarea autorităților locale și regionale în procesul de aderare al Republicii Moldova, solicitând acces mai direct la finanțarea preaderării, asistență tehnică și resurse adecvate.

[Vezi mai mult >>>](#)

CONSTANTIN COJOCARU: „ÎN CAZUL ÎN CARE REFORMA EȘUEAZĂ, RISCĂM SĂ PIERDEM DIN REALIZĂRILE ȘI DIN AVANTAJELE DOBÂNDITE ÎN ULTIMII ANI”

La cea de-a 15-a reuniune anuală a Conferinței autorităților regionale și locale pentru Parteneriatul Estic (CORLEAP), desfășurată la Chișinău, Constantin Cojocaru, primarul municipiului Edineț, vicepreședinte al Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) și copreședinte al reuniunii, a adresat participanților un mesaj de bun venit și a accentuat rolul CALM în instituționalizarea dialogului dintre administrația locală și cea central.

[Vezi mai mult >>>](#)

NINA CERETEU: „NU POȚI CONSTRUI O ȚARĂ EUROPEANĂ DISTRUGÂND, ÎN GRABĂ ȘI FĂRĂ CONSIMȚĂMÂNT, INSTITUȚIA CEA MAI APROPIATĂ DE CETĂȚEAN – PRIMĂRIA”

În cadrul reuniunii inaugurale a Comitetului consultativ mixt Republica Moldova-Comitetul European al Regiunilor, primara orașului Drochia, vicepreședintă a CALM, a vorbit despre lecțiile învățate din reforma administrației publice în statele membre ale UE și în alte țări asociate. „ Este un subiect pe care Republica Moldova nu îl privește din exterior, ca pe experiența altora. Îl trăim, chiar în aceste luni, în fiecare sat și oraș al țării.”

[Vezi mai mult >>>](#)

VALENTINA CASIAN: „COMUNITĂȚILE REPUBLICII MOLDOVA TREBUIE SĂ FIE PARTE ACTIVĂ DIN ACEASTĂ CONSTRUCȚIE EUROPEANĂ”

La Chișinău, la 15 septembrie, a fost lansată oficial activitatea **Comitetului consultativ mixt dintre Comitetul European al Regiunilor și Republica Moldova**, un pas important în consolidarea parcursului european al țării noastre. Evenimentul a fost coprezidat de **Valentina Casian**, primara municipiului Strășeni, vicepreședintă CALM, alături de Mariana Gâju, primara comunei Cumpăna, Constanța, România, prim-vicepreședintă a Asociației Comunelor din România (ACoR) și membră a Comitetului European al Regiunilor.

În deschiderea reuniunii, Valentina Casian a subliniat că drumul Republicii Moldova către Uniunea Europeană trece prin fiecare localitate, acolo unde oamenii trăiesc, muncesc și își construiesc viitorul. „Europa începe acolo unde începe responsabilitatea noastră față de cetățean. Comunitățile Republicii Moldova trebuie să fie parte activă din această construcție europeană”, a declarat aleasa locală.

[Vezi mai mult >>>](#)

NICOLAE DANDIȘ: „AUTORITĂȚILE LOCALE SUNT UN PILON ESENȚIAL ÎN INTEGRAREA EUROPEANĂ A REPUBLICII MOLDOVA”

La Chișinău a avut loc ședința inaugurală a Comitetului consultativ mixt dintre Comitetul European al Regiunilor și Republica Moldova, un moment de referință în consolidarea parcursului european al țării noastre. Evenimentul a reunit reprezentanți ai autorităților locale și regionale din Uniunea Europeană și din statele Parteneriatului Estic, confirmând importanța dialogului instituțional și a cooperării la nivel local în procesul de integrare europeană.

În cadrul reuniunii, Nicolae Dandiș, primarul municipiului Cahul și vicepreședinte al Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM), a subliniat rolul crucial al sprijinului politic acordat Republicii Moldova de către Uniunea Europeană. Acesta a mulțumit pentru deschiderea clusterelor și pentru expertiza pusă la dispoziție, evidențiind faptul că membrii Comitetului Regiunilor sunt actori politici și instituționali importanți în țările lor, iar implicarea lor are o valoare deosebită pentru R. Moldova.

[Vezi mai mult >>>](#)

MARCEL BOBEICA DESPRE REFORMĂ: „STIMULENTELE SUNT NIȘTE INJEȚII DE ADRENALINĂ, DAR NOI AVEM NEVOIE DE FUNCȚIONARE DURABILĂ ȘI DE DEZVOLTARE LOCALĂ”

În cadrul ședinței inaugurale a **Comitetului consultativ mixt dintre Comitetul European al Regiunilor și Republica Moldova**, Marcel Bobeica, primarul comunei Gangura, Ialoveni, vicepreședinte al CALM, a prezentat principalele provocări și întrebări care trebuie abordate pentru ca reforma administrației publice locale să fie un succes și pentru ca parcursul european al Republicii Moldova să răspundă așteptărilor cetățenilor.

[Vezi mai mult >>>](#)

**ALEXANDRU BUJOREAN: „LOCALITĂȚILE MICI TREBUIE SĂ AIBĂ GARANȚIA CĂ
VOR FI REPREZENTATE ÎN ORGANELE ELECTIVE ALE NOILOR PRIMĂRII”**

În cadrul ședinței inaugurale a Comitetului consultativ mixt dintre Comitetul European al Regiunilor și Republica Moldova, primarul orașului Leova și vicepreședintele Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM), Alexandru Bujorean, a susținut un discurs axat pe provocările și perspectivele administrației publice locale în contextul procesului de integrare europeană. Evenimentul a reunit autorități publice din statele membre ale Uniunii Europene și din țările Parteneriatului Estic, parteneri de dezvoltare și reprezentanți ai Guvernului Republicii Moldova.

[Vezi mai mult >>>](#)

VEACESLAV PLĂMĂDEALĂ: „ÎN PROCESUL DE REFORMĂ GUVERNUL TREBUIE SĂ ȚINĂ CONT DE CAPACITĂȚILE FINANCIARE ȘI ADMINISTRATIVE ALE PRIMĂRIILOR”

În cadrul ședinței inaugurale a Comitetului consultativ mixt dintre Comitetul European al Regiunilor și Republica Moldova, Veaceslav Plămădeală, primarul satului Puhăceni din raionul Anenii Noi, s-a adresat reprezentanților Guvernului și partenerilor de dezvoltare, aducând în atenție provocările și riscurile cu care se confruntă comunitatea sa în procesul de amalgamare voluntară.

Primarul a explicat că satul Puhăceni, cu o populație de 2.199 de locuitori, a încercat să se unească cu localitatea vecină, care numără 1.238 de locuitori, pentru a forma o comunitate consolidată de aproximativ 3.000 de persoane. Această inițiativă a avut ca scop crearea unei primării mai puternice, capabile să îmbunătățească viața comunității și să contribuie la integrarea europeană prin proiecte locale.

[Vezi mai mult >>>](#)

**MARIANA GÂJU: „IMPORTANT ESTE CA REFORMELE SĂ FIE ADAPTATE FIECĂREI
ȚĂRI ȘI SĂ NU AFECTEZE OAMENII”**

La Chișinău, pe 15 septembrie, a fost lansată oficial activitatea Comitetului consultativ mixt dintre Comitetul European al Regiunilor și Republica Moldova. Acest moment marchează un pas decisiv în consolidarea parcursului european al țării noastre și confirmă rolul esențial al autorităților locale și regionale în procesul de integrare. Evenimentul a fost coprezidat de Mariana Gâju, primara comunei Cumpăna din județul Constanța, România, prim-vicepreședintă a Asociației Comunelor din România (ACoR) și membră a Comitetului European al Regiunilor.

Constituirea Comitetului Consultativ Mixt a fost posibilă la inițiativa CALM și ACoR și marchează transformarea unui simplu grup de lucru într-un organism politic, recunoscând rolul vital al autorităților locale și regionale în viitorul Republicii Moldova în cadrul Uniunii Europene. Această inițiativă demonstrează că Uniunea Europeană vede în administrațiile locale un partener real și indispensabil pentru succesul extinderii.

[Vezi mai mult >>>](#)

CONSTANTIN COJOCARU: „COMITETUL CONSULTATIV MIXT UE–REPUBLICA MOLDOVA, UN PAS DECISIV PENTRU PREGĂTIREA ADMINISTRAȚIEI LOCALE ÎN PROCESUL DE ADERARE”

Primarul municipiului Edineț, Constantin Cojocaru, vicepreședinte al Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM), a participat la ședința inaugurală a Comitetului Consultativ Mixt dintre Comitetul European al Regiunilor și Republica Moldova (Chișinău, 15 septembrie).

În cadrul intervenției sale, Constantin Cojocaru a subliniat importanța trecerii rapide de la etapa de constituire a Comitetului Consultativ Mixt la cea de implementare și cooperare tehnică continuă. „Este esențial să conștientizăm că acest Comitet are misiunea de a pregăti administrația publică locală din Republica Moldova pentru aderarea la Uniunea Europeană. În acest sens, trebuie să ne concentrăm pe recomandări practice și clare, pe consolidarea capacităților primarilor și pe parteneriate directe de cooperare”, a declarat edilul.

[Vezi mai mult >>>](#)

ADRIAN TEBAN: „DIALOGUL ȘI COMPROMISUL SUNT CHEIA SUCCESULUI REPUBLICII MOLDOVA ÎN PARCURSUL EUROPEAN”

Primarul oraşului Cugir, România, Adrian Teban, membru al Comitetului European al Regiunilor, a participat la Chişinău la lansarea oficială a activităţii Comitetului Consultativ Mixt dintre Comitetul European al Regiunilor şi Republica Moldova.

În cadrul intervenţiei sale, edilul a subliniat importanţa dialogului şi a compromisului în procesul decizional: „Când există poziţii diferite, trebuie să ascultăm, să analizăm şi să dezbatem până ajungem la soluţii de compromis. Aceasta este experienţa pe care am câştigat-o în Comitetul Regiunilor şi recomand colegilor din Republica Moldova să urmeze acelaşi parcurs.”

[Vezi mai mult >>>](#)

CIUGUD, COMUNA DIN ROMÂNIA CARE A DEMONSTRAT CĂ O PRIMĂRIE POATE TRANSFORMA O LOCALITATE MICĂ ÎNTR-UN MODEL EUROPEAN DE DEZVOLTARE

Comuna Ciugud din județul Alba, România, recunoscută drept localitatea cu cea mai mare absorbție de fonduri europene din România, a devenit un exemplu de dezvoltare durabilă și independență financiară. Primarul Georghe Damian, aflat la al șaptelea mandat, a subliniat că succesul comunei nu ar fi fost posibil fără implicarea directă a echipei primăriei. „Dacă Ciugudul ar fi fost doar o parte a municipiului Alba Iulia, fondurile s-ar fi direcționat către centru, iar comuna nu ar fi reușit să se dezvolte atât de mult. Sigur că întotdeauna îți este mai aproape maioul decât cămașa, adică fondurile se duc la centru fără să aibă o distribuție echilibrată pe celelalte localități componente”, a declarat edilul.

[Vezi mai mult >>>](#)

REPREZENTARE ISTORICĂ ÎN UE: DE LA DIALOG LA INSTITUȚIONALIZARE PRIN EFORTURILE CALM, ACOR ȘI AOR

Comunitățile din Republica Moldova obțin un canal direct de decizie și consultare în Comitetul European al Regiunilor.

Demersul CALM privind apropierea administrației publice locale de Uniunea Europeană s-a materializat prin constituirea Comitetului Consultativ Comun Republica Moldova – Comitetul European al Regiunilor. Prima reuniune a avut loc

recent la Chișinău, marcând un pas decisiv în consolidarea cooperării interinstituționale și în sprijinirea parcursului european al Republicii Moldova.

Crearea acestui Comitet este rezultatul eforturilor susținute ale Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM), alături de Asociația Comunelor din România (ACoR) și Asociația Orașelor din România (AOR), care au promovat constant dialogul și implicarea administrațiilor locale în procesul de integrare europeană. Prin această inițiativă, Republica Moldova devine parte a unui mecanism de consultare directă cu Comitetul European al Regiunilor, instituție a Uniunii Europene ce reprezintă vocea autorităților locale și regionale din cele 27 de state membre.

Despre subiectele abordate în cadrul primei reuniuni aflăm în cadrul emisiunii „La Înălțime cu CALM”.

Tot astăzi, dăm start rubricii „Vocea noastră: Comunități reziliente prin adaptare climatică”. În această rubrică vom vorbi despre adaptarea comunităților la schimbările climatice, despre soluții locale și despre felul în care acestea pot răspunde nevoilor diferite ale cetățenilor.

Protagoniștii emisiunii sunt Valentina Casian, primara municipiului Strășeni, vicepreședintă a CALM; Nina Cereteu, primara orașului Drochia, vicepreședintă a CALM; Viorel Furdui, director executiv al CALM; Nicolae Dandiș, primarul municipiului Cahul, vicepreședinte al CALM; Alexandru Bujorean, primarul orașului Leova, vicepreședinte al CALM; Marcel Bobeica, primarul comunei Gangura, Ialoveni, vicepreședinte al CALM; Victor Gori, primarul comunei Botnărești, Anenii Noi, vicepreședinte al CALM; Natalia Iațco, membră a Comunității de Practicieni pentru Climă și Gen și Petru Vinari, activist de mediu.

Emisiunea este realizată de Ana Moraru și [poate fi accesată aici >>>](#)

OAMENII ÎNCĂ MAI CRED CĂ PĂREREA LOR CONTEAZĂ. COMUNITĂȚI ȘTERSE DE PE HARTĂ FĂRĂ SĂ FIE ÎNTREBATE: OPT PRIMĂRII CER OPRIREA AMALGAMĂRII IMPUSE

Primăriile din Văsieni, Telenești; Bilicenii Vechi, Sîngerei; Bașcalia, Basarabeasca; Năvîrneț, Fălești; Șuri, Drochia; Borogani, Leova; Coșernița, Criuleni și Petreni, Drochia, resping notificările Cancelariei de Stat: nu există lege care să reglementeze amalgamarea impusă, termenele fac imposibilă orice consultare reală, iar reforma care va desființa două treimi din primăriile țării nu are nicio evaluare de impact.

- Sergiu Moșneguța, primar de Văsieni, Telenești, reiterează că autonomia locală este garantată de Constituția Republicii Moldova și de Carta Europeană a Autonomiei Locale, iar orice modificare a limitelor teritoriale trebuie să fie precedată de consultarea autentică a populației.
- Natașa Bezerău, primara din Bilicenii Vechi, Sîngerei, amintește că în spatele fiecărei semnături este un cetățean care are dreptul să întrebe ce se va întâmpla cu localitatea în care trăiește.
- Ion Bordan, primar de Bașcalia, Basarabeasca, afirmă că dacă se dorește comasarea, să se facă programe pilot, pentru a analiza rezultatele în câteva sate. „Nu putem aplica o reformă la nivel național fără să știm consecințele.”

- Adrian Găină, primar de Năvîrneț, Fălești, de asemenea, susține că deciziile nu pot fi dictate de la centru fără ca populația să fie întrebată și implicată în mod real.
 - Petru Turculeț, primar de Șuri, Drochia, declară că cea mai bună opțiune pentru comunitatea sa este amalgamarea cu satul Drochia, dar li se impune să unească cu altă localitate.
 - Elena Savițchi, primară de Borogani, Leova, este de părere că amalgamarea trebuie realizată analizând individual fiecare caz, mai ales că oamenii încă mai cred că părerea lor contează.
 - Tudor Țipa, primar de Coșernița, Criuleni, crede că reforma ar trebui să vizeze, în primul rând, consiliile raionale, iar în ceea ce privește primăriile, deciziile trebuie să fie transparente și consultate cu populația.
 - Valeriu Tizu, primarul de Petreni, Drochia, constată că amalgamarea este un proces mult prea grăbit, iar oamenii nu sunt pregătiți pentru schimbări atât de bruște.
-

Detalii aflăm în cadrul emisiunii „La Înălțime cu CALM”.

Emisiunea este realizată de Ana Moraru și [poate fi accesată aici >>>](#)

COMUNITĂȚI DURABILE, REFORME ADAPTATE, DRUM EUROPEAN

Lansarea oficială la Chișinău a Comitetului consultativ mixt dintre Comitetul European al Regiunilor și Republica Moldova subliniază rolul esențial al autorităților locale în procesul de integrare europeană.

Evenimentul a adus în prim-plan și tema care preocupă în această perioadă administrațiile locale – reforma administrativ-teritorială.

Primarii din Republica Moldova, România și alte state europene au accentuat importanța aderării țării noastre la Uniunea Europeană și necesitatea consolidării capacităților aleșilor locali. Aproximativ 70% din legislația europeană și din deciziile instituțiilor UE sunt implementate direct la nivel local și regional, ceea ce face ca rolul administrațiilor să fie unul esențial.

Așadar, reforma administrativ-teritorială rămâne un subiect crucial, de rezultatele ei depinzând și succesul integrării europene. În acest context, rubrica de astăzi „Vocea noastră: Comunități reziliente prin adaptare climatică” este dedicată rezilienței localităților și solidarității umane, valori care dau forță comunităților.

Protagoniștii emisiunii „La Înălțime cu CALM” sunt: Mariana Gâju, primara comunei Cumpăna din județul Constanța, România, prim-vicepreședintă a Asociației Comunelor din România (ACoR) și membră a Comitetului European al Regiunilor; Constantin Cojocaru, primarul municipiului Edineț, vicepreședinte al CALM; Adrian Teban, primarul orașului Cugir, România, reprezentant al Asociației Orașelor din România (AOR), membru al Comitetului European al Regiunilor; Veaceslav Plămădeală, primarul satului Puhăceni din raionul Anenii Noi; Gheorghe Damian, primarul comunei Ciugud din județul Alba Iulia, România, reprezentant al ACoR, membru al Comitetului European al Regiunilor; Rodica Russu, primara localității Telița, Anenii Noi; Ioan Strugari, primarul comunei Parva, județul Bistrița-Năsăud, România, reprezentant al ACoR; Elena Neaga, primara comunei Bălășești, raionul Sângerei și Doina Pantaz, directoarea Grupului de Acțiune Locală (GAL) „Trei Coline.

Emisiunea este realizată de Ana Moraru și [poate fi accesată aici >>>](#)

COMUNITĂȚILE CER OPRIREA AMALGAMĂRII FORȚATE

Reforma teritorial-administrativă nu trebuie să fie un exercițiu birocratic impus de sus, ci un proces participativ, construit pe nevoile reale ale comunităților. Amalgamarea normativă, în forma actuală, riscă să distrugă comunitățile, să fragmenteze artificial legăturile istorice și să genereze nemulțumiri sociale. Autoritățile centrale trebuie să se oprească din graba reformei și să asculte vocea comunităților locale. Numai prin respectarea voinței cetățenilor se poate construi un viitor european solid pentru Republica Moldova. Acestea au fost concluziile desprinse din declarațiile făcute de primarul satului Puhăceni (raionul Anenii Noi), Veaceslav Plămădeală și consilierul comunal din Gotești (raionul Cantemir), Sergiu Botnari, în cadrul dezbaterilor organizate la agenția de presă IPN.

[Vezi mai mult >>>](#)

PESTE O MIE DE LOCUITORI DIN GURA BÎCULUI AU SEMNAT O PETIȚIE ȘI CER PĂSTRAREA PRIMĂRIEI ȘI A AUTONOMIEI LOCALE

Peste o mie de cetățeni din satul Gura Bîcului, raionul Anenii Noi, au semnat o petiție colectivă adresată Guvernului și Parlamentului Republicii Moldova. Prin acest demers, comunitatea cere menținerea statutului de unitate administrativ-teritorială independentă și păstrarea primăriei.

Locuitorii invocă prevederile legislației naționale și internaționale privind autonomia locală, subliniind că descentralizarea se bazează pe principiul autogestiunii și pe consultarea cetățenilor în problemele de interes major. Ei consideră că particularitățile satului nu au fost suficient analizate și că lichidarea independenței primăriei contravine spiritului descentralizării autentice.

[Vezi mai mult >>>](#)

CALM ȘI UN WOMEN MOLDOVA PROMOVEAZĂ INTEGRAREA DIMENSIUNII DE GEN ÎN BUGETELE LOCALE DIN ALTE 19 COMUNITĂȚI

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM), în parteneriat cu UN Women Moldova, a organizat un nou seminar de instruire dedicat integrării dimensiunii de gen în procesul bugetar. Seminarul a abordat formarea bazelor de date și a indicatorilor statistici sensibili la gen, precum și utilizarea instrumentelor de analiză și promovare a dimensiunii de gen. Rolul administrațiilor publice locale și al altor actori comunitari în elaborarea proiectelor de bugete locale incluzive, cu obiectivele și beneficiile bugetării sensibile la gen, dar și cu pașii concreți necesari pentru integrarea aspectelor de gen în toate etapele procesului bugetar au fost, de asemenea, subiecte în atenția participanților și participantelor la instruire.

[Vezi mai mult >>>](#)

PARADOX MOLDOVENESC SAU CUM ESTE UCISĂ DEMOCRAȚIA LOCALĂ CU MÂINILE ȘI LOZINCILE PRO-EUROPENILOR!

Parafrazând spusele unui înaintaș al nostru: „Murim ca democrație și autonomie locală... dar murim cu promisiuni de fonduri, servicii și viață bună!”

În domeniul reformei APL suntem într-o situație tot mai confuză și incertă. O guvernare care a apropiat Moldova de Europa mai mult ca oricând (și recunosc acest merit) și-a propus drept scop să demoleze democrația locală. Nu direct, ci sub lozinci pro-europene, în numele fondurilor care vor veni, cu mâinile pro-europenilor (declarați?) înșiși: guvernanți, reprezentanți ai APL, societate civilă, presă, parteneri.

Nu printr-o lege, ci prin campanii masive de manipulare, presiuni, termene ilegale, „ghiduri” nesemnate, consultări bifate și stimulente promise cu bani care nu există.

Peste două treimi din primării urmează să dispară, sub eticheta liniștitoare „amalgamare voluntară” sau, mai nou, „amalgamare normativă”, absolut fără careva bază legală. Și culmea: totul din grijă pentru cetățeni! Ei, din cabinetele de la Chișinău, știu cel mai bine cum să-i facă fericiți pe oameni. Primul pas spre fericire: satele rămân fără putere locală și fără stat în teritoriu, aruncate în haos administrativ și uman.

Greu de înțeles acest comportament al puterii actuale: de parcă ar fi fost schimbați peste noapte, hipnotizați și/sau ar fi agenți ai unor forțe care vor răul acestui stat, dezamăgind oamenii exact când țara are de valorificat șansa europeană. Or, cum pot fi explicate din punctul de vedere al rațiunii și logicii administrativ-politice aceste abordări sinucigașe, în condițiile social-economice actuale (crize, prețuri, tarife etc.)? La care se adaugă această reformă teritorială făcută în grabă, nepregătită și fără nicio analiză serioasă sau o evaluare minimală a impactului pe termen scurt, mediu și lung.

Articolul integral, semnat de Viorel Furdui, director executiv al CALM, [poate fi accesat aici >>>>](#)

SELEMET ESTE ÎMPOTRIVA AMALGAMĂRII FORȚATE: VOCEA COMUNITĂȚII TREBUIE RESPECTATĂ

Comunitatea satului Selemet și-a reconfirmat printr-un vot unanim poziția exprimată și anterior privind amalgamarea forțată a localității. Peste 300 de cetățeni au participat la 20 septembrie la consultările publice privind reforma administrativ-teritorială, inclusiv în contextul notificării Cancelariei de Stat referitoare la amalgamarea normativă și obligatorie.

Această poziție nu este una nouă. La consultările publice din 17 mai 2026, locuitorii satului Selemet au prezentat argumente solide privind capacitatea administrativă, economică și umană a comunității, precum și rezultatele obținute de Primăria satului de-a lungul anilor.

Selemet nu se opune reformei. Din contră, susține o reformă care consolidează administrația publică locală, îmbunătățește serviciile pentru cetățeni și creează condiții reale pentru dezvoltare. Dar oamenii cred că reforma trebuie să consolideze comunitățile care funcționează, nu să desființeze administrațiile care și-au demonstrat capacitatea.

[Vezi mai mult >>>](#)

GIURGIULEȘTI ÎMPOTRIVA REFORMEI FORȚATE: „TREBUIE SĂ SE ȚINĂ CONT NU DOAR DE CIFRE, CI ȘI DE PARTICULARITĂȚILE FIECĂREI LOCALITĂȚI”

Primăria satului Giurgiulești solicită menținerea statutului de unitate administrativ-teritorială independentă, cu statut special, respingând amalgamarea forțată. Administrația publică locală a prezentat mai multe argumente privind importanța strategică și economică a localității.

Giurgiulești este singura localitate-port a Republicii Moldova, asigurând accesul țării la Dunăre și Marea Neagră. Este o localitate transfrontalieră, aflată la hotarul cu România și Ucraina, cu două puncte de trecere a frontierei.

Primăria Giurgiulești dispune de venituri suficiente pentru a-și asigura funcționarea și pentru a implementa proiecte de dezvoltare. Această capacitate financiară demonstrează că localitatea poate să se administreze independent și să răspundă nevoilor cetățenilor.

[Vezi mai mult >>>](#)

CALM SOLICITĂ RETRAGEREA PROIECTULUI DE MODIFICARE A METODOLOGIEI DE AMALGAMARE VOLUNTARĂ: CENTRALIZAREA FONDURILOR CONTRAVINE CONSTITUȚIEI ȘI SUBMINEAZĂ AUTONOMIA LOCALĂ

Congresul Autorităților Locale din Moldova

www.calm.md

Noul proiect schimbă regulile pentru UAT-urile deja amalgamate, transferă decizia privind resursele la nivel central și generează dependență și politizare. CALM cere revizuirea actului în spiritul statului de drept și al principiilor autonomiei locale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a avizat negativ proiectul de hotărâre de Guvern pentru modificarea Metodologiei de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale (HG nr. 925/2023), transmis spre avizare de Cancelaria de Stat (nr. unic 891/MIDR/2026), și solicită retragerea acestuia și reelaborarea lui cu respectarea principiilor statului de drept.

Proiectul modifică modul de gestionare a stimulentei cu destinație specială pentru infrastructură din Fondul de amalgamare voluntară (pct. 91), stimulentei cu destinație generală pentru susținerea bugetelor locale și introduce o nouă Anexă nr. 4 — un Regulament de evaluare, aprobare și implementare a proiectelor de infrastructură. Astfel, în loc ca resursele să fie transferate necondiționat bugetului local, la discreția consiliului local, ele urmează să fie alocate de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR), prin intermediul Agențiilor de Dezvoltare Regională (ADR), pe bază de proiecte depuse, evaluate și aprobate central, iar în una din cele două modalități prevăzute, ADR ar deveni ea însăși autoritate contractantă în locul UAT.

[Vezi mai mult >>>](#)

PRIMARUL COMUNEI PARVA, ROMÂNIA, IOAN STRUGARI: „AMALGAMAREA FORȚATĂ A PRIMĂRIILOR VA DUCE LA DISPARIȚIA UNOR SATE ȘI LA MARGINALIZAREA COMUNITĂȚILOR”

Primăria Parva din județul Bistrița-Năsăud, România și Primăria Molovata Nouă, Dubăsari, R. Moldova au semnat pe 22 septembrie un memorandum de cooperare, iar cu această ocazie primarul Ioan Strugari a vizitat mai multe localități. Într-un interviu acordat pentru calm.md, edilul român a vorbit deschis despre temerile aleșilor locali și funcționarilor de la noi legate de amalgamarea forțată a primăriilor și despre impresiile sale din vizită.

[Vezi mai mult >>>](#)

LAUDE PENTRU ASISTENTUL SOCIAL, DESFIINȚARE PENTRU PRIMĂRIE

De ce totuși oamenii nu sunt cifre, iar satele nu sunt sume!

Am ascultat cu atenție discursul ținut în Parlament de deputatul Marcel Spatari despre asistenții sociali comunitari. L-am ascultat până la capăt. Omagiul e binemeritat. Oamenii aceștia muncesc mult peste ce scrie în fișa postului, stau după program și intră în casele în care alții nu vor să intre. Discursul a fost emoționant și, pe fond, corect. Salarii mai mari, calculatoare, mașini, grade de calificare: toate le merită.

Numai că vine în plină reformă administrativ-teritorială, una radicală, făcută de echipa din care face parte chiar domnul Spatari și câte ar trebui parca să simta pulsul vieții de la nivel local. Deoarece reforma asta îi lovește direct pe asistenții sociali: câte sate vor avea de acoperit și în ce condiții vor lucra. De aceea, după discurs mi-au rămas câteva gânduri și câteva întrebări. Cred că guvernarea le datorează oamenilor un răspuns.

Articolul integral, semnat de Viorel Furdui, director executiv al CALM, [poate fi accesat aici >>>](#)

COȘERNIȚA RESPINGE AMALGAMAREA FORȚATĂ – LECȚIILE DUREROASE ALE TRECUTULUI NU AR TREBUIE SĂ FIE REPETATE

Primăria Coșernița, Criuleni a inițiat demersuri pentru amalgamarea cu orașul Vadul lui Vodă, având în vedere legăturile sociale, economice și geografice dintre comunități. Cererea a fost însă respinsă de Consiliul local din Vadul lui Vodă, care a refuzat toate cele șase primării ce au depus solicitări similare. Acum, primăriei Coșernița i se impune să se amalgameze cu comuna Boșcana, iar oamenii nu sunt de acord, solicitarea fiind să fie păstrată administrația publică locală în localitate sau să fie amalgamați cu orașul Vadul lui Vodă.

În cadrul adunărilor publice și consultărilor, peste 98% dintre locuitori au votat pentru unirea cu Vadul lui Vodă. Oamenii nu vor cu Boșcana deoarece în anii '90 am fost împreună, o experiență care nu a adus beneficii satului. Oamenii au rămas nemulțumiți și nu doresc repetarea acelei situații.

[Vezi mai mult >>>](#)

PRIMĂRIA BILICENII VECHI DESPRE AMALGAMAREA ÎMPOTRIVA VOINȚEI OAMENILOR: „ÎN SPATELE FIECĂREI SEMNĂTURI ESTE UN CETĂȚEAN CARE ARE DREPTUL SĂ ÎNTREBE CE SE VA ÎNTÂMPIA CU LOCALITATEA ÎN CARE TRĂIEȘTE”

Primăria comunei Biliceni Vechi, raionul Sîngerei, informează opinia publică despre demersul oficial adresat Prim-ministrului Republicii Moldova, Cancelariei de Stat, deputaților și Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM), prin care se contestă modul în care a fost gestionat procesul de amalgamare voluntară.

În demers este specificat faptul că cetățenii din Biliceni Vechi au participat activ la consultările publice, au adunat semnături, au fost prezenți la ședințele Consiliului și și-au exprimat clar dorința de a păstra comuna în forma actuală. Această poziție a fost documentată prin: 644 de semnături împotriva amalgamării cu orașul Sîngerei; 246 de semnături pentru amalgamarea cu comuna Biliceni Noi; procesul-verbal al Adunării Generale și înregistrări video ale consultărilor publice.

Cu toate acestea, Consiliul local a adoptat decizia de amalgamare cu orașul Sîngerei și alte localități, prin votul a doar 7 consilieri, ignorând voința exprimată de cetățeni.

[Vezi mai mult >>>](#)

FLORENI – SAT VIU, CU DEMNITATE ȘI TRADIȚII, CARE LUPTĂ ÎMPOTRIVA AUTODESFIINȚĂRII IMPUSE

Șapte consilieri din Floreni, Anenii Noi, au votat pentru amalgamarea satului cu comuna Bubuieci, în ciuda opoziției ferme a locuitorilor și a dorinței acestora fie de a-și păstra primăria, fie de a se uni voluntar orașul Sîngera. Decizia a stârnit revoltă și a fost percepută ca un act împotriva voinței comunității.

[Vezi mai mult >>>](#)

SATUL NĂVÎRNEȚ, FĂLEȘTI, REFUZĂ AMALGAMAREA IMPUSĂ: VOCEA OAMENILOR TREBUIE ASCULTATĂ

La data de 21 august, Primăria Năvîrneț a primit o notificare din partea Cancelariei de Stat privind amalgamarea normativă cu comuna Albinețul Vechi. Această decizie a stârnit nemulțumiri în rândul comunității, întrucât nu a fost precedată de o consultare reală și transparentă cu cetățenii.

Primarul Adrian Găină subliniază că oamenii din comunitatea sa nu pot accepta ca deciziile să fie dictate de la centru fără ca oamenii să fie întrebați. „Conform Constituției și Cartei Europene a Autonomiei Locale, orice reorganizare administrativă trebuie consultată cu populația,” a subliniat edilul.

[Vezi mai mult >>>](#)

FETEȘTI DENUNȚĂ ERORILE ȘI DISCRIMINAREA DIN PROCESUL DE AMALGAMARE: DATE DENATURATE PE AMALGATOR.GOV.MD DEZAVANTAJEAZĂ MAI MULTE LOCALITĂȚI

Primarul de Fetești, Edineț, Ion Munteanu, aflat la al cincilea mandat, atrage atenția asupra unor grave nereguli și abuzuri în procesul de amalgamare administrativă.

De la începutul discuțiilor privind amalgamarea, comunitatea din Fetești și administrația locală au susținut ideea amalgamării voluntare, bazată pe criterii obiective și pe respectarea voinței cetățenilor. Cu toate acestea, decizia recentă a Cancelariei de Stat, care stabilește ca viitor centru administrativ satul Viișoara, este considerată de către locuitorii Feteștiului o măsură discriminatorie și lipsită de fundament.

[Vezi mai mult >>>](#)

CONSILIERUL MUNICIPAL ȘI RAIONAL SERGIU AGA: „ORHEIUL VECHI VA FI RUPT DIN RĂDĂCINI PRIN AMALGAMAREA FORȚATĂ”

În urma deciziei recente de amalgamare a satelor Trebujeni, Butuceni și Morovaia din Orhei (sate unde este amplasat celebrul complex arheologic și muzeistic Orheiul Vechi) cu localitatea Mașcăuți, Criuleni, consilierul municipal și raional din Orhei, Sergiu Aga, atrage atenția asupra caracterului forțat și nejustificat al acestei măsuri.

Potrivit alesului local, vocea comunității a fost ignorată deoarece locuitorii din această zonă s-au exprimat împotriva unirii cu Mașcăuți. Consultările publice au fost mimate, iar opinia reală a cetățenilor nu a fost respectată.

[Vezi mai mult >>>](#)

COMUNITĂȚILE CER OPRIREA AMALGAMĂRII FORȚATE ȘI O REFORMĂ ADAPTATĂ REALITĂȚILOR LOCALE

Primari și consilieri locali din diferite raioane ale Republicii Moldova atrag atenția asupra riscurilor și neregulilor din procesul de amalgamare forțată, solicitând Guvernului și Parlamentului să țină cont de vocea comunităților. Liderii locali cer ca reforma teritorial-administrativă să fie transparentă, participativă și adaptată realităților fiecărei comunități, nu impusă de sus în jos. Reprezentanții administrației publice locale atenționează că amalgamarea forțată riscă să provoace haos, să afecteze identitatea comunităților și parcursul european al R. Moldova.

- Sergiu Botnari, consilier comunal în Gotești, Cantemir, a subliniat că amalgamarea nu poate fi făcută „din pix”, ci necesită o evaluare temeinică și o descentralizare financiară autentică.
- Veaceslav Plămădeală, primar de Puhăcenii Noi, a amintit că satele au fost coloana vertebrală a statului și a cerut Guvernului să oprească procesul dacă e nevoie, pentru a găsi soluții adaptate realităților locale.

- Ion Munteanu, primar de Fetești, Edineț, a denunțat grave nereguli și abuzuri, considerând inacceptabil ca localități mai mari să fie subordonate unor sate mai mici pe baza unor criterii eronate sau manipulări politice.
- Sergiu Aga, consilier municipal și raional din Orhei, a atras atenția că amalgamarea unor sate unde este amplasat Orheiul Vechi cu Mașcăuți, Criuleni se face la insistența unor deputați, ignorând comunitățile.

Mai multe aflăm în cadrul emisiunii „La Înălțime cu CALM”.

Emisiunea este realizată de Ana Moraru și [poate fi accesată aici >>>](#)

CALM ȘI UN WOMEN MOLDOVA PROMOVEAZĂ BUGETAREA SENSIBILĂ LA GEN PENTRU O GUVERNARE INCLUZIVĂ

Bugetarea sensibilă la gen reprezintă un instrument esențial pentru asigurarea echității sociale și pentru dezvoltarea comunităților locale. Mai mult decât un mecanism tehnic, aceasta constituie o strategie de guvernare incluzivă și durabilă, care permite autorităților să reducă inegalitățile, să stimuleze participarea femeilor în economie și să consolideze coeziunea comunitară. Acestea au fost unele dintre principalele concluzii ale atelierului de instruire organizat de Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM), în parteneriat cu UN Women Moldova, în cadrul Programului de consolidare a capacităților în domeniul guvernării sensibile la gen. Evenimentul face parte din inițiativa „Leadership feminin pentru o guvernare sensibilă la gen”, desfășurată în cadrul proiectului „Femeile pentru Pace și Prosperitate”.

[Vezi mai mult >>>](#)

CALM AVERTIZEAZĂ: „AMALGAMAREA FORȚATĂ SUBMINEAZĂ DEMOCRAȚIA LOCALĂ ȘI PACEA SOCIALĂ”

Expertul juridic al Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) Igor Cristal și-a exprimat îngrijorările cu privire la modul în care este gestionat procesul de amalgamare a unităților administrativ-teritoriale. În intervenția sa la Radio Moldova 1, Cristal a subliniat că un termen legal pentru „amalgamarea normativă” nu există, iar graba cu care s-a trecut la consultări publice, fără o evaluare prealabilă a instrumentelor prevăzute în strategia de reformă a administrației publice, a generat confuzie și nemulțumiri în rândul cetățenilor.

Expertul a reamintit că strategia aflată în vigoare prevedea o etapă de analiză și evaluare a mecanismelor aplicate între 2023 și 2026, printre care se numărau amalgamarea voluntară, cooperarea intercomunitară și delegarea administrativă. Din păcate, această analiză nu a fost realizată, iar autoritățile au trecut direct la etapa de consultări publice, venind cu propuneri concrete de clustere, unele dintre ele incluzând localități care deja se amalgamaseră voluntar. Această abordare, a explicat Cristal, riscă să compromită înțelegerile anterioare și să creeze tensiuni suplimentare.

[Vezi mai mult >>>](#)

16 ANI

DE UNITATE ȘI SOLIDARITATE

Pentru o descentralizare și
autonomie locală reală,
colectivități locale dezvoltate și o
Moldova Europeană!

Pentru informații și consultanță vă puteți adresa la nr.Tel. (022) 22-35-09,
fax (022) 22-35-29, info@calm.md, str. Columna 106A, Chisinau,

Republica Moldova (secretariat)

www.calm.md